

درآمد: نامه امیر نظام به دکتر قزل ایاغ: گله از نامه ی منتقدانه ی وی و نیز ایراد منطقی به متن او.

نامه امیر اعظم به دکتر قزل ایاغ

هو الله تعالی

جناب دکتر اخمو را مخلصم دستخط مطاع که به توسط حسین خان به افتخار ارادتمند صادر فرموده بودید پرتو وصول افکند چون امر فرموده‌اید به خط خود جواب عرض کنم حسب فرمان اطاعت داشتم و عرض می‌کنم طعن و توبیخ و ملامت و تهدیداتی که در مطایای مرقومه عالی درج شده بود تماماً صحیح بود و مایه عبرت و تنبه گردید همیشه به این جانب معلم و ناصح بوده‌اید و فرمایشات حکیمانه جناب عالی تغذیه روح می‌کند. انسان جایز الخطا است خصوصاً ارادتمند که هنوز طفلی بی‌تلویم و بوی شیر از دهانم می‌آید و نباید چندان خطیاتم را خورده گرفت. امیدوارم در پرتو مکارم مشفقانه دوستان و موازین تجربت پس از چندی اقلاً قابل اشاره حسی بشوم و استدعا دارم همیشه این مرضیه شیوه بنده نوازی و نصیحت را در نظر داشته بنده را متشکر دارند. اما در بعضی از زوایای دستخط مبارک به قول علمای منطق برخی ان قلت‌ها بود که اگر من بچه نبودم و حیثیت تنقید و محاجه در بنده موجود بود ممکن می‌شد گویا آن مباحث را برهاناً و استدلالاً رفع و رد کرد بلکه جنابعالی را به خجلت مرقومات خودتان غرقه نمود اما افسوس که هم وقت ندارم و هم دریغ دارم که برای دماغ‌های عفن برهان و دلیل آورده اثبات مدعا و استدلال مسلک نمایم و در مقابل تمام تحریرات و تقریرات که مسموع هم شد فقط عرض می‌کنم بردای فقیه دانا بخدای بخش ما را تو و زهد و پارسائی من و عاشقی و مستی. مبلغ پنجاه تومان عجاله برای بعضی خورده مصارف تقدیم داشتم باز هم تقدیم می‌کنم و قربان قهر و لطف و تلخ شدت هم می‌روم امیر اعظم

پانوش: بی‌تلویم: بی‌تقصیر و بی‌گناه.